

VERWACHTINGEN VERHELDEREN_

WERKVORM 2: LEERLINGEN TOETSVRAGEN LATEN BEDENKEN

Doel:

Leerlingen zijn in staat om op basis van leerdoelen, een beschrijving van de lesstof en succescriteria zelf adequate toetsvragen te bedenken.

Korte omschrijving:

Wie begrijpt wat het doel van een lessenserie is, is in staat de toetsvragen te voorspellen. Immers, de toets meet (als het goed is) of vooraf vastgestelde leerdoelen zijn behaald. Wanneer leerlingen de stof die zij moeten leren, omzetten in toetsvragen, wordt duidelijk of en in hoeverre zij de doelen en de bijbehorende succescriteria daadwerkelijk helder hebben. Door toetsvragen te laten maken in kleine groepjes, vindt de dialoog plaats over wat waarom belangrijk is. Wanneer daar vervolgens weer een oude toets naast gelegd wordt, kan met de leerlingen het gesprek gevoerd worden over verschillen en overeenkomsten én kunnen ze meedenken over de toetskwaliteit van de oude toets in het licht van de doelen.

Benodigde materialen:

- Een goede, adequate beschrijving van de leerstof;
- Eventueel enkele oude toetsen.

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm

Tijdsindicatie: 1 lesuur

Het idee van zelf toetsvragen bedenken is toe te passen bij vrijwel alle lesstof waar een schriftelijke toets op volgt en bestaat uit een paar stappen:

1. Zorg dat leerlingen weet hebben van de leerdoelen en succescriteria én een overzicht hebben van het te toetsen hoofdstuk. Zet deze werkvorm idealiter halverwege een lessenserie in.
2. Laat ze met elkaar (in groepjes van twee of drie) bedenken welke vragen thuishoren in de toets. Laat ze hierbij nadenken over soort vragen en moeilijkheidsgraad.
3. Laat iedere groep de vragen uitwisselen met een andere groep en laat deze samen bespreken: is voor de andere groep helder waarom vragen gemaakt zijn? Zijn die van hen scherper of juist niet? Waar zit hem dat in? Welke tien vragen uit beide toetsen samen representeren het beste de doelen?
4. Geef de groepjes vervolgens een oude toets en laat ze deze vergelijken met de eigen vragen. Vinden ze de toets adequaat gezien de leerdoelen en beoordelingscriteria?
5. Tenslotte: zet de leerlingen aan het denken. Op basis van deze exercitie: waar moet jij zelf nog aandacht aan besteden om de toets te kunnen halen?

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Het gaat niet om de vragen an sich, maar om de redenering erachter. Dat geldt ook voor de vragen uit de oude toets. Stel je als leraar reflectief op en accepteer goede feedback op je toets!
- Deze werkvorm werkt het beste als een deel van de lesstof al behandeld is omdat leerlingen dan al inzicht hebben in wat van hen verwacht wordt.

- *Voor een eerste keer* is het goed ze voorbeeldvragen te geven uit een oude toets en ze ook te laten denken over het soort vragen (beschrijvende, verklarende en waarderende vragen) uit die toets. Dat helpt ze gericht zelf vragen te maken.

Bron:

Bovenstaand voorbeeld is in bewerkte vorm afkomstig van Van Os (2020), Leerlingen toetsvragen laten bedenken - Onderwijslessen.

OPEN UP
NEW **HAN_** UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.